

Development Guidelines for Visionary Leadership of School Administrators Under the Office of Maha Sarakham Primary Educational Service Area 3

Nithida Nasatien¹ & Chayakan Ruangsuan²

Received	Reviewed	Revised	Accepted
23/02/2024	20/03/2024	25/05/2024	28/05/2024

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the needs about the current and the desired conditions for Visionary Leadership of School Administrators Under the Office of Maha Sarakham Primary Educational Service Area 3 2) To study the guidelines for the development of Visionary Leadership of School Administrators Under the Office of Maha Sarakham Primary Educational Service Area 3. The research was divided into 2 phases. Phase 1 study the current situation. Visionary Leadership of School Administrators Needs From the sample group, 285 were divided into 40 administrators and 245 teachers. Sampling using a stratified random sampling method. The tool was a questionnaire. The Item Objective Congruence Index (IOC) value 0.80–1.00 The present condition had a confidence value of 0.93, a power of discrimination between 0.38 - 0.75 and a desirable condition had a confidence value of 0.94 and a power of discrimination was between 0.36 - 0.74. The statistics used in the research were frequency, percentage, mean, standard deviation and Priority Needs Index. Phase 2 studied the guidelines for the development of Visionary Leadership of School Administrators using the interview forms, interviewed 7 senior experts and using the descriptive analysis.

The results of the research were as follows: 1) The current Visionary Leadership of School Administrators in schools. Overall and each aspect is at a moderate level. The desirable condition Visionary Leadership for educational administration in schools as a whole and in each aspect was at the highest level. and the study of the priority needs index to develop Visionary Leadership for educational administration in schools in between $PNI_{modified}$ 0.37 - 0.41 and 2) The guidelines for the development of Visionary Leadership for educational

¹ Rajabhat Maha Sarakham University, E-mail: nithidajini@gmail.com

² Rajabhat Maha Sarakham University, E-mail: chayakan@rmu.ac.th

administration in schools. Found 39 approaches, divided into Formulating 11 Approaches. Dissemination 9 Approaches. Implementing 10 Approaches. and Role model 9 Approaches. There is an assessment of the suitability and feasibility overall and in each aspect. At the highest level.

Keyword : Visionary Leadership; Guidelines for the Development; Educational Administration

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

นิธิดา นาสถียร¹ และชยากานต์ เรืองสุวรรณ²

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง 285 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 40 คน และครูผู้สอน 245 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.80 - 1.00 สภาพปัจจุบันมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.38 - 0.75 และสภาพที่พึงประสงค์มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.36 - 0.74 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน เครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าดัชนีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น อยู่ระหว่าง 0.37 - 0.41 2) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา พบ 39 แนวทาง แบ่งเป็น ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ 11 แนวทาง ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ 9 แนวทาง ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ 10 แนวทาง ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี 9 แนวทาง โดยมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์; แนวทางการพัฒนา; การบริหารจัดการศึกษา

¹ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, E-mail: nithidajini@gmail.com

² มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, Email: chayakan@rmu.ac.th

บทนำ

การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์ เป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศและสร้างความสามารถในการแข่งขันทั่วโลก โดยเฉพาะองค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้การศึกษาเป็นการศึกษาเพื่อมวลชนหรือการศึกษาเพื่อคนทุกคน (Education for All) และได้ดำเนินโครงการเพื่อสนับสนุนพัฒนาการศึกษาและคุณภาพชีวิตมนุษย์ ดังนั้นโรงเรียนจึงเป็นหน่วยงานที่สำคัญของสังคม มีหน้าที่ในการจัดการศึกษา โดยมีเป้าหมายหลัก คือการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การจัดการศึกษาจะประสบความสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนหรือสถานศึกษา และบรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ต้องใช้ทรัพยากรพื้นฐานในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้โรงเรียนจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ (Office of the Basic Education Commission, 2017) รวมทั้งจัดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา สร้างหลักประกันแก่กลุ่มผู้พิการ ขนเผ่าพื้นเมือง และเยาวชนให้เข้าถึงการศึกษาและอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียมกัน

การพัฒนาบุคลากรเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งประเด็นหลักสำคัญในการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การปฏิรูประบบการบริหารจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 7 มาตรา 52 ให้กระทรวงศึกษาธิการส่งเสริมให้มีระบบการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงโดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง (Office of the Basic Education Commission, 2014) ดังนั้นรัฐบาลจึงต้องให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อดำเนินการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้ และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์เป็นความสามารถของผู้นำที่ต้องเข้าใจสภาพการณ์ขององค์กรเป็นอย่างดี มีการกำหนดบทบาทและทิศทางขององค์กรได้อย่างชัดเจน สามารถกระจายความคิดให้บุคลากรยอมรับ และนำพาองค์กรไปยังทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันที่เกิดขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงนับเป็นบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาองค์กรเพราะผู้บริหารเป็นผู้ขับเคลื่อนองค์กรไปในทิศทางที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Sinlarat, P., 2010) และอีกทั้งยังต้องมีความสามารถในการสร้างและสื่อสารภารกิจหลักขององค์กรที่มาจากแรงบันดาลใจ วิสัยทัศน์ ระบบค่านิยมได้ ดังนั้นพฤติกรรมที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะแสดงพฤติกรรมคือสามารถอธิบายวิสัยทัศน์และภารกิจหลักขององค์กรต่อคนอื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ทำให้แน่ใจว่าแผนกลยุทธ์ขององค์กรและการปฏิบัติงานสอดคล้องกันกับวิสัยทัศน์และภารกิจหลัก (Office of the Basic Education Commission, 2014) ผู้บริหารสถานศึกษาจึง

ต้องเป็นบุคคลที่มีภาวะผู้นำที่เอื้อต่อการศึกษา มีคุณลักษณะที่สำคัญคือมีวิสัยทัศน์และต้องมีความสามารถในการกำหนดกลยุทธ์เป็นอันดับหนึ่ง อันจะทำให้ภาวะผู้นำในการบริหารองค์การประสบความสำเร็จได้ ทั้งนี้เพราะภาวะผู้นำนั้นเป็นการใช้อิทธิพลของบุคคล หรือของตำแหน่งให้ผู้อื่นยินยอมปฏิบัติตาม เพื่อที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ เพราะผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำจะสามารถนำพาองค์การไปสู่ความสำเร็จ และสมาชิกในองค์การมีความเต็มใจที่จะทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถมากกว่าองค์การที่ผู้บริหารที่ไม่มีภาวะผู้นำ

ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นพฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการมองภาพความสำเร็จของสถานศึกษาที่ดำเนินการบริหารจัดการแล้วบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์สภาพการณ์ทั้งภายในและภายนอกองค์การด้วยการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน การเผยแพร่วิสัยทัศน์ การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์และการประเมินวิสัยทัศน์ โดยการกำหนดทิศทางและเป้าหมายเพื่อสร้างอนาคตผ่านวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Chaiyacharoen, T. (2014) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์เป็นพฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์สภาพการณ์ทั้งภายในและภายนอกองค์การโดยการกำหนดทิศทางและเป้าหมายเพื่อสร้างอนาคตผ่านวิสัยทัศน์ของโรงเรียน เช่น การเผยแพร่วิสัยทัศน์ การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ มองปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์การว่าเป็นสิ่งท้าทาย กระตุ้น ให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และคิดนอกกรอบในการทำงานและสร้างบรรยากาศที่สนับสนุน ความคิดสร้างสรรค์ สอดคล้องกับแนวคิดของ Songwanwongwan, W. (2014) ได้กล่าวว่า ผู้นำเชิงวิสัยทัศน์มีความเชื่อมโยงกับผู้นำที่มีบารมี แต่ผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ต้องมีความสามารถ มีวิสัยทัศน์ที่นาเชื่อถือ น่าดึงดูดใจซึ่งสามารถอธิบายและนำไปปฏิบัติให้เป็นผลได้จริง รวมทั้งต้องใช้ความมีวิสัยทัศน์ที่ทำให้การดำเนินงานขององค์การในสถานการณ์ปัจจุบันดีขึ้น ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์จึงเน้นการคาดการณ์ในอนาคต การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และกำหนดแนวทางปฏิบัติและป้องกันการให้สอดคล้องกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างถูกต้องและสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู เป็นการแสดงออกของครูในการปฏิบัติตามต่อสิ่งจูงใจ สิ่งจูงใจอาจมีทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคลเพื่อบรรลุเป้าหมาย ได้แก่ ด้านความสำเร็จในงาน ด้านการยอมรับนับถือ ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านความเป็นไปได้ในการเจริญเติบโต ด้านความรับผิดชอบ เป็นต้น ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนเป็นปัจจัยส่วนหนึ่งที่จะกระตุ้นให้ครูมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานผลที่ตามมาอย่างสำเร็จอย่างสูงสุด สอดคล้องกับแนวคิดของ Hongthong, R. & Udomthap, T. (2016) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ ด้วยเหตุที่ผู้นำเชิงวิสัยทัศน์มีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญในการนำการเปลี่ยนแปลงและสร้างวัฒนธรรมเชิงบวกในการทำงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 มีโรงเรียนในสังกัดทั้งหมด 145 โรงเรียน (แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สพป.มหาสารคาม เขต 3, 2565) จัดการศึกษาสามระดับ ประกอบด้วย ระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามโครงการขยายโอกาส

ทางการศึกษา มีเขตบริการใน 4 อำเภอ คือ อำเภอโกสุมพิสัย อำเภอเชียงยืน อำเภอกุดรัง และอำเภอชื่นชม การบริหารจัดการโรงเรียนประสบปัญหาสำคัญ เป็นปัญหาเนื่องจากการกำหนดนโยบายและแนวทางการปฏิบัติมาจากส่วนกลาง โรงเรียนไม่มีอำนาจเต็มในการตัดสินใจ จึงทำให้การบริหารจัดการไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จึงต้องมีแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อนำโรงเรียนให้มีมาตรฐาน สามารถจัดการศึกษาต่อไปได้อย่างมีคุณภาพเต็มตามศักยภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งภาระหน้าที่ดังกล่าวเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา จึงต้องเป็นบุคคลที่มีภาวะผู้นำที่เอื้อต่อการศึกษา มีคุณลักษณะที่สำคัญคือ มีวิสัยทัศน์และต้องมีความสามารถในการกำหนดกลยุทธ์เป็นอันดับหนึ่ง อันจะทำให้ภาวะผู้นำในการบริหารองค์การสู่ความสำเร็จได้ ทั้งนี้เพราะภาวะผู้นำนั้นเป็นการใช้อิทธิพลของบุคคล หรือของตำแหน่งให้ผู้อื่นยินยอมปฏิบัติตาม เพื่อที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ เพราะผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำจะสามารถนำพาองค์การไปสู่ความสำเร็จ และสมาชิกในองค์การมีความเต็มใจที่จะทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถมากกว่าองค์การที่ผู้บริหารที่ไม่มีภาวะผู้นำ

จากความเป็นมาและความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้และแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา นำไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงานทางการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งระยะในการศึกษาเป็น 2 ระยะ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนไว้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 หาค่าสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 1,066 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 151 คน และครูผู้สอน จำนวน 915 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 285 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 40 คน และครูผู้สอน จำนวน 245 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการสังเคราะห์แนวคิด เอกสาร และงานวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ

1) การสร้างวิสัยทัศน์ 2) การเผยแพร่วิสัยทัศน์ 3) การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ 4) การเป็นแบบอย่างที่ดี

3. ขอบเขตด้านสถานที่

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

4. ด้านระยะเวลา

ระหว่างเดือน พฤษภาคม – ตุลาคม 2565

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนระยะนี้ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ด้วยการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน

ขั้นตอนที่ 2 ประเมินแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้มีความรู้หรือประสบการณ์ในการประเมินแนวทาง ประเมินความถูกต้อง/ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์และคุ้มค่า ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ซึ่งมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด คุณสมบัติผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป

ทางการบริหารการศึกษา หรือดำรงตำแหน่งผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษา หรือเป็นผู้ที่มีผลงานดีเด่นด้านการบริหารการศึกษาหรือสถานศึกษา

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยศึกษางานวิจัยและทัศนะของนักการศึกษา ของนักวิชาการ หลายท่าน ทำให้ได้ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ 1) การสร้างวิสัยทัศน์ 2) การเผยแพร่วิสัยทัศน์ 3) การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ 4) การเป็นแบบอย่างที่ดี มาเป็นแนวทางในการศึกษา ครั้งนี้

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

พฤศจิกายน 2565 – มีนาคม พ.ศ. 2566

4. ขอบเขตด้านสถานที่

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการวิจัย 2 ระยะ โดยผู้วิจัยกำหนดระเบียบวิธีวิจัย ไว้ในแต่ละระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

1. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย มีดังนี้

1.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา

1.2 นำองค์ประกอบที่ได้มาสร้างเป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา

1.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

1.4 ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 285 คน

1.5 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 145 โรงเรียน มีประชากรรวมทั้งสิ้น 1,066 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 151 คน และครูผู้สอน จำนวน 915 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 285 คน จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่ และมอร์แกน แล้วเลือกหน่วยตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

แบบสอบถามแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 เพื่อขออนุญาตและอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

4.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง พร้อมแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม โดยใช้เวลา 15 วัน

4.3 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ คัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่มีความสมบูรณ์ไว้ โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 39 คน และครูผู้สอน 245 คน รวมทั้งหมด 284 คน คิดเป็นร้อยละ 99.65 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง นำไปสู่ขั้นตอนการ วิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาลงรหัส จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

5.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) (Srisa-ard, B., 2017)

5.2 ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (Srisa-ard, B., 2017)

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลแล้วจัดลำดับความต้องการจำเป็นเพื่อจัดลำดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาเรียงค่าคะแนน $PNI_{Modified}$ จากต่ำไปสูง และนำค่าคะแนน $PNI_{Modified}$ ในแต่ละประเด็นมาสร้างเป็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

1. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย มีดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

1.1 ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา

1.2 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากระยะที่ 1 มาพัฒนาจัดลำดับความสำคัญ (Priority Setting) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเรียงดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) จากต่ำไปสูง

1.3 กำหนดประเด็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์ และสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

1.4 ทำการนัดหมายวันและเวลาเพื่อขอเข้าสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล และเข้าสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตามวันและเวลาที่ได้นัดหมายไว้

1.5 รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์และสรุปตามประเด็นการสัมภาษณ์

1.6 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ นำมาพัฒนาเป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

1.7 ร่างแนวทางการพัฒนาและจัดทำคู่มือการดำเนินการตามแนวทาง

ตอนที่ 2 การประเมินแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 7 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ต่อไปนี้

1) จบการศึกษาทางด้านบริหารการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป หรือ

2) ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารการศึกษา หรือผู้บริหารสถานศึกษา หรือ

3) มีประสบการณ์ทางด้านบริหารงานในสถานศึกษาอย่างน้อย 5 ปี หรือมีผลงานด้านการบริหารสถานศึกษาเป็นที่ประจักษ์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

3.1 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ร่างประเด็นการสัมภาษณ์โดยอ้างอิงข้อมูลจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ในระยะที่ 1

3.2 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

4.1.1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการขอหนังสือแนะนำตัวจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 คน โดยขออนุญาตสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

4.1.2 กำหนดวันสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1.3 ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ตามสถานที่ วันและเวลาที่นัดไว้ และได้ขออนุญาตใช้โทรศัพท์มือถือในการบันทึกเสียงขณะสัมภาษณ์เพื่อทบทวนเนื้อหาซ้ำ

4.1.4 ผู้วิจัยตรวจสอบ รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์และสรุปตามประเด็นการสัมภาษณ์

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมินแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

4.2.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยติดต่อขอความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 คน ตรวจสอบและประเมินแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

4.2.2 ผู้วิจัยติดต่อนัดหมายผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 คน เพื่อจัดส่งหนังสือดังกล่าว พร้อมแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

4.2.3 นำร่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 เสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน เพื่อประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนา

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยการนำผลการบันทึกจากการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์หาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) (Prasitrat, S., 2008) และตรวจสอบกับงานวิจัยในอดีตบางส่วน เพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

1. สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน เรียงลำดับข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ ดังนี้ 1) ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี 2) ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ 3) ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ 4) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ตามลำดับ

2. สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน เรียงลำดับข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ ดังนี้ 1) ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ 2) ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ 3) ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี 4) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

Table 1 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการและลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม

องค์ประกอบ	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความต้องการจำเป็น
1. ด้านการสร้างวิสัยทัศน์	3.36	4.72	0.41	1
2. ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์	3.40	4.76	0.40	2
3. ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์	3.43	4.77	0.39	3
4. ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี	3.53	4.73	0.34	4
รวม	3.43	4.75	0.38	-

จากตารางที่ 1 พบว่า แสดงผลการศึกษาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า ความต้องการจำเป็นโดยรวมมีค่าเท่ากับ 0.39 ($PNI_{modified} = 0.39$) โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าคะแนนความต้องการจำเป็นสูงไปหาต่ำ ดังนี้ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ($PNI_{modified} = 0.41$) รองลงมา คือ ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ ($PNI_{modified} = 0.40$) ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ($PNI_{modified} = 0.39$) และด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ($PNI_{modified} = 0.37$) ตามลำดับ

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 มีดังนี้

1) แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบ 39 แนวทาง ดังนี้

1.1) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ 11 แนวทาง ได้แก่

1.1.1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา รวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายร่วมกัน

1.1.2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดเป้าหมาย แผนงาน โครงการและกิจกรรมให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

1.1.3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำวิสัยทัศน์ไปกำหนดนโยบาย โครงการกิจกรรม เพื่อลงสู่การปฏิบัติจริง

1.1.4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานจนบรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดได้

1.1.5) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา

1.1.6) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างแรงจูงใจทางบวกให้บุคลากรเกิดความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน

1.1.7) ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำเอาข้อเสนอแนะจากทุกฝ่ายมาปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้น

1.1.8) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้อื่น

1.1.9) ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือปราชญ์ชาวบ้านที่มีความรู้เฉพาะทางในด้านต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

1.1.10) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเพื่อให้เกิดความคิดแนวทางใหม่ในการปฏิบัติงาน

1.1.11) ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำวิธีการใหม่ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ

1.2) ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ 9 แนวทาง ได้แก่

1.2.1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสื่อสารให้สมาชิกมีความเข้าใจในวิสัยทัศน์ของตนได้อย่างชัดเจน และยอมรับวิสัยทัศน์นั้นเป็นวิสัยทัศน์ร่วม

1.2.2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรและผู้มีส่วนได้เสียร่วมมือกันปฏิบัติงานตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะ

1.2.3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การสนับสนุนแหล่งข้อมูลหรือทรัพยากรที่เหมาะสมในการเผยแพร่ผลงานแก่บุคลากรโดยเท่าเทียมกัน

1.2.4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างภาพที่ชัดเจนเพื่อให้เห็นแนวทางการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์

1.2.5) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีช่องทางการเผยแพร่วิสัยทัศน์ที่สะดวกและมีความหลากหลาย

1.2.6) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างแหล่งเรียนรู้และให้การสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนากิจกรรมของสถานศึกษา

1.2.7) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการมอบหมายงานในหน้าที่ให้บุคลากรปฏิบัติ โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และศักยภาพของแต่ละบุคคล

1.2.8) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการติดตามผลการปฏิบัติงาน และสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรที่มีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์

1.2.9) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความเชื่อมั่นโดยการกระตุ้นให้เกิดการยอมรับและเต็มใจที่จะปฏิบัติตามวิสัยทัศน์นั้น

1.3) ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ 10 แนวทาง ได้แก่

1.3.1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการประสานการทำงานร่วมกันเป็นศูนย์เครือข่าย

1.3.2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในการทำงานเพื่อให้บรรลุในทิศทางและจุดหมายอย่างเป็นระบบ

1.3.3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้คำแนะนำ คำปรึกษา และรับฟังปัญหาในการปฏิบัติงานจากบุคลากร

1.3.4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรมีบทบาทเป็นผู้ติดต่อประสานงาน เพื่อให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติงาน

1.3.5) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทำงานร่วมกันเป็นทีม มีการแต่งตั้ง กำหนดบทบาทให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล

1.3.6) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรสามารถวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งในการทำงานเพื่อให้บรรลุผลตามวิสัยทัศน์ได้

1.3.7) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรจัดทำโครงการ กิจกรรมให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

1.3.8) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำ และให้ความไว้วางใจแก่ครูและบุคลากรในการปฏิบัติงาน

1.3.9) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการอบรม เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะวิเคราะห์สภาพของโรงเรียน และนำไปสู่การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์

1.3.10) ผู้บริหารสถานศึกษาควรยึดมั่นในทิศทางและจุดหมายการทำงานที่กำหนดไว้

1.4) ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี 9 แนวทาง ได้แก่

1.4.1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างในการครองตน ครองคน ครองงาน

1.4.2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรอุทิศเวลาเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

1.4.3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างขวัญกำลังใจและเป็นที่ปรึกษาให้แก่บุคลากร

1.4.4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความกระตือรือร้น มีความตั้งใจ และมุ่งมั่นในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ

1.4.5) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีจิตบริการ รับฟังความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงพัฒนาให้เกิดความประทับใจแก่ผู้รับบริการจากสถานศึกษา

1.4.6) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรร่วมคิด ร่วมทำและอุทิศเวลาให้กับงานราชการ

1.4.7) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสามารถในการบริหารงานด้วยความเฉลียวฉลาด มีไหวพริบดี

1.4.8) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะการตัดสินใจที่รอบคอบภายใต้หลักธรรมาภิบาล

1.4.9) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีอารมณ์ขัน

2) ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

ผู้วิจัยได้นำแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ไปเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน โดยนำเสนอด้วยตนเอง เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตารางที่ 2

Table 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยรวม

ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การสร้างวิสัยทัศน์	4.75	0.20	มากที่สุด	4.81	0.14	มากที่สุด
2. การเผยแพร่วิสัยทัศน์	4.71	0.24	มากที่สุด	4.73	0.26	มากที่สุด
3. การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์	4.70	0.24	มากที่สุด	4.70	0.24	มากที่สุด
4. การเป็นแบบอย่างที่ดี	4.66	0.33	มากที่สุด	4.68	0.27	มากที่สุด
รวม	4.71	0.25	มากที่สุด	4.73	0.23	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยรวม พบว่า

ความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} =$

4.71 , S.D. = 0.25) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ คือ การสร้างวิสัยทัศน์ ($\bar{x} = 4.75$, S.D. = 0.20) รองลงมา คือการเผยแพร่วิสัยทัศน์ ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.24) การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ($\bar{x} = 4.70$, S.D. = 0.24) ส่วนด้านที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{x} = 4.66$, S.D. = 0.33) ตามลำดับ

ความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.23) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ คือ การสร้างวิสัยทัศน์ ($\bar{x} = 4.81$, S.D. = 0.14) รองลงมา คือ การเผยแพร่วิสัยทัศน์ ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.26) การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ($\bar{x} = 4.70$, S.D. = 0.24) ส่วนด้านที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{x} = 4.68$, S.D. = 0.27) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลสรุปวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 เป็นผู้มีความอดทนต่ออุปสรรคและปัญหาในทุกรูปแบบอยู่เสมอ ปฏิบัติตนน่าเชื่อถือและน่าไว้วางใจ ปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรมและจรรยาบรรณ เป็นที่ปรึกษาและให้กำลังใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลทั่วไป ทั้งภายในและภายนอก อุทิศตนเพื่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่คิดคดโกง ไม่ส่อทุจริตในการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังเป็นบุคคลที่น่าศรัทธาของทุกคนที่เกี่ยวข้อง สำหรับผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดแนวทางการบริหารงานให้บุคลากรเต็มใจปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย มีวิธีการสร้างความกระตือรือร้นในการทำงานให้แก่บุคลากร นำวิสัยทัศน์มากำหนดเป้าหมาย นโยบาย และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา มีการกำหนดแนวทางเพื่อช่วยกระตุ้นให้บุคลากรได้ใช้ศักยภาพในการทำงานอย่างเต็มความสามารถ ชักจูงด้วยวิธีการมอบหมายหรือมอบอำนาจให้บุคลากรนำวิสัยทัศน์ไปปฏิบัติจริงได้ตามบทบาท หน้าที่ และภารกิจ โดยมี

การนำวิสัยทัศน์ไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม ใช้กระบวนการบริหารที่ส่งผลให้การทำงานบรรลุสภาพการณ์ในอนาคตที่พึงปรารถนา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ อีกทั้งยังมุ่งเน้นการกระจายและเพิ่มอำนาจแก่บุคลากร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Yotpanan, S. (2019) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ Khanthaboon, K. (2018) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขต 2 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขต 2 ทั้งในภาพรวมและในรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ Phuchalertrakul, P. (2018) ได้วิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี พบว่าภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ Chiangklang, A. (2019) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่าภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ Manmontri, T. (2021) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาภูคดาหาร พบว่าภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาภูคดาหารตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Konwai, R. (2022) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภูคดาหาร พบว่า ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภูคดาหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทุกองค์การตระหนักถึงความสำคัญของภาวะผู้นำขององค์กร ที่จะนำพาองค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผลการวิจัยพบมี 39 แนวทาง 4 ด้าน คือ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทุกองค์การตระหนักถึงความสำคัญกับภาวะผู้นำในเชิงวิสัยทัศน์ โดยคตวรรษที่ 21 เป็นยุคโลกาภิวัตน์ซึ่งต้องเผชิญกับโลกที่มีความเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว โดยมีผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการ

ประเมินความเป็นไปได้พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ Thomas (1991) ได้ศึกษาวิธีการที่ใช้ในกระบวนการปรับปรุงโรงเรียน โดยศึกษาการสร้างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียน การมีส่วนร่วมในการสร้างวิสัยทัศน์ และการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ พบว่า 1) การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติในเรื่องการพัฒนาวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนมีผลต่อการพัฒนาวิชาชีพสำหรับผู้บริหารโรงเรียนโดยเน้นในเรื่องการวางแผน การให้ครู ผู้ปกครองและนักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการศึกษา 2) ผู้บริหารโรงเรียนที่มีความชัดเจน มีความมุ่งมั่น และมีวิสัยทัศน์ส่วนตนที่เหมาะสมจะสามารถกำหนดทิศทางของโรงเรียนไปสู่ผลสำเร็จตามเป้าหมายได้ 3) การพัฒนาคณะทำงานและวิชาชีพเป็นองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการมีส่วนร่วมในการสร้างวิสัยทัศน์ และการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน สอดคล้องกับ Wilmore (2002) & Chansaeng, S. (2015) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ได้กล่าวถึงคุณลักษณะผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ประกอบด้วยการพัฒนาวิสัยทัศน์ซึ่งจะบอกถึงสภาพปัจจุบันและสภาพที่ต้องการจะเป็นในอนาคตจากวิสัยทัศน์ที่สร้างขึ้นทุกสิ่งในสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ทั้งเป้าหมายและกลยุทธ์เพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามที่มุ่งหวัง การเผยแพร่วิสัยทัศน์ผู้บริหารต้องสื่อสารให้คนทราบทั้งผู้ปกครองสมาชิกในชุมชนและคนอื่น ๆ ทั้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องเพื่อให้เขาทราบว่าเราคือใครมีภารกิจอะไรและมีจุดหมายอย่างไรรวมทั้ง บอกถึงแผนงานที่ได้กำหนดไว้เพื่อเป็นการเชิญชวนให้บุคคลเหล่านี้เข้ามาร่วมคิดร่วมกำหนดแนวทาง ซึ่งส่งผลให้เกิดแนวความคิดใหม่ที่เป็นประโยชน์และช่วยเหลือให้เกิดความสำเร็จตามวิสัยทัศน์การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ และสอดคล้องกับ Manmontri, T. (2021) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม พบว่าภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูที่ควรได้รับการพัฒนา มี 4 ด้าน ได้แก่ การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ และด้านความรับผิดชอบ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 บุคลากรทางการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สภาพปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาแนวทางการพัฒนา และวิธีการดำเนินงานดังกล่าวที่เหมาะสม โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความอดทนต่ออุปสรรคและปัญหา

ในทุกรูปแบบ ปฏิบัติตนน่าเชื่อถือและน่าไว้วางใจอยู่ตลอดเวลา และปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรมและจรรยาบรรณอยู่เสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างวิสัยทัศน์

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์

References

- Chaiyacharoen, T. (2014). *The relationship between visionary leadership of administrators and the atmosphere of the school organization for expanding educational opportunities in Khao Chakan District under the Office of the Primary Educational Service Area, Sa Kaeo Area 1*. Chonburi: Burapha University.
- Chansaeng, S. (2015). *Development of a causal relationship model of factors influencing visionary leadership of school administrators under the Office of Secondary Education Area 18*. Chanthaburi: Ramkhamhaeng University.
- Chiangklang, A. (2019). *The relationship between visionary leadership of school administrators and the performance of teachers in schools under the Office of the Primary Education Area 3, Buriram*. Buriram: Buriram Rajabhat University.
- Hongthong, R. & Udomthap, T. (2016). Visionary leadership in the context of change leadership. *Journal of Humanities and Social Sciences Review*, 18(2), 73–87.
- Khanthaboon, K. (2018). The relationship between visionary leadership of administrators and the effectiveness of educational institutions under the Mahasarakham Educational Service Area Office 2. *Journal of Graduate Saket Review.*, 4(2), 1-10.
- Konwai, R. (2022). *Visionary leadership of school administrators that affects the performance of teachers in schools under the Office of the Secondary Education Service Area, Mukdahan*. Sakon Nakhon: Sakon Nakhon Rajabhat University.
- Manmontri, T. (2021). *The relationship between visionary leadership of school administrators and teachers' motivation in Mukdahan Primary Educational Service Area Office*. Sakon Nakhon: Sakon Nakhon Rajabhat University.

- Office of the Basic Education Commission. (2014). *Quality Management Manual*. Bangkok: Agricultural Cooperative Assembly of Thailand Printing House.
- Office of the Basic Education Commission. (2017). *National Education Plan 2017 - 2036*. Bangkok: Prik Wan Graphic.
- Phuchalemtrakul, P. (2018). *Visionary leadership of executives affecting the effectiveness of Bang Tei Subdistrict Municipality, Sam Khok District, Pathum Thani Province*. Samut Prakan: Suvarnabhumi Institute of Technology.
- Prasitratsin, S. (2008). *Qualitative research methodology: current problem research and future research*. Bangkok: Samlada Partnership.
- Sinlarat, P. (2010). *Creative and productive leaders: new paradigms and new leaders in education*. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Songwanwongwan, W. (2014). *Management and Organizational Behavior (9thed.)*. Bangkok: Pearson Education Indo China.
- Srisa-ard, B. (2017). *Preliminary research*. (10thed). Bangkok: Suwiryasan.
- Wilmore, E.L. (2002). *Principal Leadership: Applying the New Educational Leadership Constituent Council (ELCC) Standards*. Thousand Oak, California : Conwin Press.
- Yotpanan, S. (2019). *Visionary leadership of educational administrators affecting change management in educational institutions under the Office of Secondary Education Area 38*. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University.